

наш погляд, найбільш перспективні можливості надає застосування індексних матриць і матриць абсолютного приросту. При цьому послідовність розрахунку інтегрального показника ефективності реалізації товарів передбачає наступні етапи:

- обчислення матриць якісних показників за базисний і звітний періоди;
- складання на основі матриць якісних показників матриці індексів якісних показників (матриці індексів змінної структури);
- визначення інтегрального показника ефективності за формулою середньої геометричної з індексів змінної структури, зростання яких характеризує підвищення ефективності діяльності.

Використання запропонованого підходу до оцінки ефективності реалізації товарів в підприємствах торгівлі дозволить адекватно відобразити динаміку ефективності господарювання і надасть можливість систематично отримувати інформацію про поточний стан торговельної діяльності, розбиратися в причинах зміни рівня її ефективності та своєчасно визначити напрямки їх вирішення, і як результат – оптимізувати управлінські рішення в сфері формування товарного асортименту і активізації інноваційних форм реалізації товарів.

Список використаних джерел:

1. Луур Х. Развитие концепции матричного моделирования поля эффективности / Х. Луур // Интенсификация и эффективность производства – Таллинн: ТГУ, 1989, вып. № 689. – С. 18-26.
2. Alver J., Startseva E. On Some Theoretical Developments and Applications of System Integrated Analysis Methodology for Evaluation of a Business Entity's Performance // Proceedings of the 3rd Annual International Conference on Accounting and Finance, 20–21 May. – Bangkok, Thailand, 2013. – С. 131-134.

ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Оболенцева Л. В., канд. екон. наук, Харківський національний університет імені О. М. Бекетова

Сьогодні головними перешкодами на шляху забезпечення конкурентоспроможності української промисловості є вузькість внутрішнього ринку, фіскальна спрямованість податкової політики, відсутність стимулів інноваційної діяльності, недостатній рівень залучення інвестицій у промисловий сектор, тінізація економіки, поширення корупції, недосконалість державної промислової політики в межах забезпечення та захисту конкурентних переваг промислового комплексу України.

Менеджмент промислових підприємств має враховувати вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на їхню діяльність і своєчасно реагувати на виклики ринкового середовища, у якому відбувається жорстка конкурентна боротьба виробників товарів і послуг.

Якісний аналіз промислового комплексу України не може бути проведений на підставі лише кількісних характеристик результатів економічної діяльності галузі без урахування впливу на розвиток промисловості таких факторів, як рівень фінансування, ступені взаємодії із підприємствами інших напрямів економічної діяльності країни, інтенсивності впровадження інноваційних проектів, соціально-економічного становища суспільства, рівня попиту на продукцію, товари та послуги галузі, історичних та географічних особливостей розвитку регіонів.

Україна є державою, в основі економіки якої лежить саме промислове виробництво. Його частку переоцінити неможливо – так, станом на 2017 рік випуск в основних цінах промислової продукції сягає рівня 39%. За нею прямують сільське, лісове та рибне господарство та оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – по 13% відповідно. Але динамічний аналіз цих показників свідчить про ознаки кризи промислового виробництва – так, протягом 2010 – 2017 р.р. частка промисловості зменшилася з 43,2% до 39,2%, для порівняння, протягом того ж періоду частка сільського, лісового та рибного господарства збільшилася з 7,9% до 13% (що відповідає падінню частки випуску промислової продукції на 9% та приросту частки продукції сільського, лісового та рибного господарства на 64,6% по відношенню до 2010 р.).

Для з'ясування тенденцій розвитку та проблем промислового комплексу України було досліджено структуру валової доданої вартості за видами економічної діяльності в ринкових цінах протягом 2010 – 2017 р.р. за щоквартальними статистичними даними галузей промисловості: добувна промисловість і розроблення кар'єрів; переробна промисловість; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання, каналізації, поводження з відходами

Дослідження структури валової доданої вартості дозволяють стверджувати, що:

1) починаючи з 2013-2014 р.р. частка всіх (за виключенням постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря) напрямів промислового виробництва менше середнього значення за період дослідження, що дозволяє стверджувати, що саме цей період можна вважати початком економічної кризи у промисловості;

2) найбільшого значення сукупна частка промислового виробництва набуває в 2010 р.; саме цьому періоду відповідає максимальне значення частки переробної промисловості;

3) стабілізації значення частки сукупного промислового виробництва спостерігається протягом останніх двох років за рахунок несуттєвого, але збільшення частки переробної промисловості.

Проблеми промисловості є віддзеркаленням загальних проблем економіки України. Для аналітичного обґрунтування цього емпіричного твердження автором було проведено кореляційний аналіз між валовим внутрішнім продуктом та валовою додатною вартістю за видами економічної діяльності промисловості [1] (табл. 1).

Таблиця 1- Кореляційний аналіз величини валового внутрішнього продукту від результатів економічної діяльності напрямів промислового виробництва

Напрями промисловості за видами економічної діяльності	R^2
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	0,949
Переробна промисловість	0,979
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	0,889
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	0,831

Коефіцієнт кореляції знаходять за отриманими в результаті статистичного експерименту двох сукупностей випадкових величин $X = \{x_1, x_2, \dots, x_m\}$, $Y = \{y_1, y_2, \dots, y_m\}$. Коефіцієнт кореляції Пірсона в математичній статистиці обчислюють за формулою:

$$K_{xy} = \frac{\sum_i^m (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_i^m (x_i - \bar{x})^2 \sum_i^m (y_i - \bar{y})^2}}, \quad (1)$$

де \bar{x} і \bar{y} - середні значення величин X і Y відповідно, а $(x_i - \bar{x})^2$ і $(y_i - \bar{y})^2$ - вибіркові дисперсії. Коефіцієнт Пірса – нормована величина, тому приймає значення в інтервалі $-1 \leq K_{xy} \leq 1$. За величиною коефіцієнта кореляції встановлюють степінь зв'язку між випадковими величинами: чим більша його абсолютна величина, тим більший зв'язок. Додатній знак K_{xy} свідчить про пряму, від'ємний – про обернену залежність між величинами, що досліджуються.

Результати кореляційного аналізу свідчать про дуже високу залежність величини валового внутрішнього продукту від результатів економічної діяльності всіх напрямів промислового виробництва.

Список використаних джерел:

1. Бутник О. М. Економіко-математичне моделювання перехідних процесів у соціально-економічних системах: Монографія. – Харків: Вид.Дім «Інжек»; СПД Лібуркіна Л.М., 2004. – 304с.

ІННОВАЦІЙНІ КРИТЕРІЇ, НАПРЯМКИ Й ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНОЇ АНАЛІТИКИ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ

Олексієнко М. М., магістр, здобувач Національного інституту стратегічних досліджень, дослідник-аналітик територіальних соціально-економічних систем в Інституті міжнародних економічних досліджень, м. Львів, Україна

Головним напрямком стратегічної аналітики держави та її регіонів є пошук системних взаємозв'язків між сталим розвитком і, водночас, зміцненням системи кризового опору, що мінімізує наслідки періодичних фінансово-економічних